

## U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **A. s.r.o.**, so sídlom v H., IČO: X., zastúpeného K. advokátska kancelária s.r.o., so sídlom v K., IČO: X., proti žalovanému **E. N., spol. s r.o.**, so sídlom v H., IČO: X., **o zaplatenie 1 761,18 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21 C 63/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 20. októbra 2011 sp. zn. 19 Co 100/2010, takto

### r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému nepriznáva náhradu trov konania.

### O d ô v o d n e n i e

Žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia 1 761,18 € s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že žalovaný ako bývalý nájomca nebytového priestoru nachádzajúceho sa na prízemí budovy - stavby súp. č. X., postavenej na parcele č. X. v katastrálnom území H. a zapísanej na liste vlastníctva č. X. podľa zmluvy o nájme nebytových priestorov č. X. a dohody o urovaní z 22. augusta 2008 uzavretej so žalobcom bol povinný nebytový priestor do 3 dní od skončenia nájmu (dňa 1. augusta 2008) vypratať; nebytový priestor napriek tomu užíval aj po skončení doby nájmu od 4. augusta 2008 do 9. augusta 2008. Žalobca preto žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie 1 659,69 € spolu s 11,5 % úrokom z omeškania od 9. februára 2009 až do zaplatenia titulom náhrady škody, ktorá mu vznikla tým, že nový nájomca nebytového priestoru spoločnosť B., s.r.o. si voči nemu uplatnila zmluvnú pokutu vo výške 1 659,69 € za neodovzdanie nebytového priestoru v dobe dohodnutej v zmluve o nájme nebytových priestorov z 11. júla 2008 uzatvorenej medzi žalobcom a novým nájomcom. Ďalej

žiadal žalobcu zaviazať na zaplatenie 101,49 € spolu s 11,5 % úrokom z omeškania od 9. februára 2009 do 19. augusta 2009 titulom bezdôvodného obohatenia žalovaného za užívanie nebytového priestoru bez právneho titulu za obdobie od 4. augusta do 9. augusta 2008. V priebehu konania žalobca zobral späť žalobu v časti o zaplatenie 101,49 €, pretože žalovaný mu túto čiastku uhradil, preto súd v tejto časti konanie zastavil.

Okresný súd Humenné (v poradí druhým) rozsudkom z 28. mája 2010 č.k. 21 C 63/2009-245 žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania. Zamietnutie žaloby v časti o zaplatenie 1 659,69 s príslušenstvom titulom náhrady škody odôvodnil absolútnou neplatnosťou zmluvy o nájme nebytových priestorov z 11. júla 2008 uzavretej medzi žalobcom a novým nájomcom nebytových priestorov, pretože zmluva neobsahovala zákonom predpísanú náležitosť podľa § 3 ods. 3 zákona č. 116/1990 Zb. o nájme nebytových priestorov, t.j. vymedzenie účelu nájmu, ktorý nedostatok obsahovej náležitosti má za následok a aj neplatnosť dojednania o zmluvnej pokute, ktorú žalobca uhradil a jej výšku si v konaní uplatňoval titulom náhrady škody. Žalobu v tejto časti zamietol aj z dôvodu, že žalobca nepreukázal, že jedinou príčinou vzniku škody bolo užívanie, resp. nevypratanie nebytových priestorov žalovaným, pretože žalobca 6. augusta 2008 osadením petlice na vchod nebytového priestoru znemožnil žalovanému ho vypratať a tak konaním samotného žalobcu nastalo prerušenie dovtedajšej príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním - nevyprataním nebytového priestoru žalovaným a vznikom škody v podobe povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu. V časti úrokov z omeškania za bezdôvodné obohatenie v dôsledku užívania nebytového priestoru bez právneho titulu po skončení nájmu, súd žalobu zamietol, pretože žalobca neunesol dôkazné bremeno, pokiaľ ide o výšku bezdôvodného obohatenia, ktoré nie je automaticky totožné s výškou zmluvne dojednaného mesačného nájmu prepočítaného na jednotlivé dni užívania bez právneho titulu, tak ako si žiadal žalobca. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove rozsudkom z 20. októbra 2011 sp. zn. 19 Co 100/2010 napadnutý rozsudok v časti zamietnutia žaloby o zaplatenie 1 659,69 € s príslušenstvom potvrdil a v časti o zaplatenie 11,5 % úroku z omeškania zo sumy 101,49 € od 9. februára 2009 do 19. augusta 2009 a výroku o trovách konania napadnutý rozsudok zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Potvrdenie rozsudku v časti o náhradu škody odvolací súd odôvodnil, tým že sa stotožnil s právnym posúdením nájmovej zmluvy uzatvorenej s novým nájomcom. V tejto súvislosti skonštatoval,

že žalobca pre neplatnosť nájomnej zmluvy z 11. júla 2008 nebol ani povinný zaplatiť zmluvnú pokutu a nevznikla mu teda ani škoda. Keďže nebol preukázaný vznik škody, bolo nadbytočné konaní sa zaoberať otázkou naplnenia ďalších predpokladov pre priznanie tohto nároku. K námietke zaujatosti vznesenej žalobcom, či už proti sudcovi súdu prvého stupňa alebo členom odvolacieho senátu, ktorý zrušil prvé rozhodnutie súdu prvého stupňa, odvolací súd uviedol, že na túto námietku neprihliadol, pretože žalobca zaujatosť sudcov vyvodzoval z postupu namietaných sudcov v konaní a na takto odôvodnenú námietku sa podľa § 15a ods. 5 O.s.p. neprihliada. Zrušenie rozsudku v časti úrokov z omeškania zo sumy 101,49 € súd odôvodnil nesprávnym právnym posúdením, pretože tento nárok žalobcu sa javí dôvodný. Zrušenie výroku o náhrade trov odvolací súd odôvodnil nesprávnym právnym posúdením, pretože žalovaný nemal úspech v celom predmete konania, pretože konanie bolo čiastočne zastavené v dôsledku zaplatenia sumy 101,49 € žalovaným v priebehu konania.

Proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil zamietnutie žaloby v časti o náhradu škody 1 659,69 €, podal žalobca dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z 237 písm. f/ a g/ O.s.p. Namietal, že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že odvolací súd na žalobcom vznesenú námietku zaujatosti neprihliadal a ju ani nepredložil nadriadenému súdu. Zároveň namietal, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca (§ 237 písm. g/ O.s.p.) – JUDr. J. B., ktorá podľa názoru žalobcu mala byť vylúčená z dôvodu nezákonného a neodborného právneho posúdenia veci vyslovenom v zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu z 15. decembra 2009 sp. zn. 17 Co 23/2009. Dovolateľ ďalej namietal, že konanie je postihnuté inou vadou ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., pretože odvolací súd sa nevysporiadal s viacerými dôvodmi jeho odvolania, v dôsledku čoho je rozhodnutie odvolacieho súdu nepreskúmateľné a nedostatočne odôvodnené. Namietal tiež nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., keď prehliadol, že súd prvého stupňa v rozpore so záväzným právnym názorom nadriadeného súdu aplikoval v rozhodnutí ustanovenia Obchodného a nie Občianskeho zákonníka; preto sú nesprávne aj závery odvolacieho súdu o správnom zistení skutkového stavu a aplikácii správneho právneho predpisu. Z uvedených dôvodov žiadal zrušiť rozsudky súdov prvého a druhého stupňa a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), najskôr skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil zamietnutie žaloby v časti o zaplatenie náhrady škody. Prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu upravuje Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 238 O.s.p. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Prípustnosť dovolania žalobcu z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nevyplýva, pretože dovoláním napadnutým rozsudkom bol potvrdený výrok rozsudku súdu prvého stupňa, pričom odvolací súd vo výrokovej časti nevyslovil prípustnosť dovolania a napadnutému rozsudku odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie dovolacieho súdu, od právneho názoru ktorého sa odvolací súd preto ani nemohol odchýliť. Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že z ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nevyplýva procesná prípustnosť dovolania žalobcu.

Vzhľadom na obsah dovolania a tiež zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 242 ods. 1 O.s.p. skúmal dovolací súd, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému

rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. nenamietal a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Žalobca v dovolaní namieta, že v konaní mu bola postupom súdov odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mal dopustiť odvolací súd, sa odvolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom odvolacieho súdu nebola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom. Z obsahu dovolania možno vyvodiť, že k odňatiu možnosti konať pred odvolacím súdom malo podľa jeho názoru dôjsť tým, že odvolací súd neprihliadol a nepredložil ním vznesenú námietku zaujatosti nadriadenému súdu na rozhodnutie o vylúčení z rozhodovania sudcov odvolacieho súdu.

Podľa § 15a ods. 2 O.s.p. účastník môže uplatniť námietku zaujatosti podľa odseku 1 najneskôr na prvom pojednávaní, ktoré viedol sudca, o ktorého vylúčenie ide, alebo do 15 dní, odkedy sa mohol dozvedieť o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený.

Podľa § 15a ods. 3 O.s.p. v námietke zaujatosti musí byť uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, a kedy sa účastník podávajúci námietku

zaujatosti o dôvode vylúčenia dozvedel. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti námietky zaujatosti, súd neprihliadne; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

Vyššie citované ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, neumožňujú účastníkom konania vzniesť námietku zaujatosti voči zákonným sudcom prejednávajúcim ich právnu vec, kedykoľvek podľa ich úvahy. V záujme toho, aby nesprávne využívanie tohto inštitútu nevedlo k zbytočnému predlžovaniu konania, vyžaduje zákon, aby námietka zaujatosti bola podaná, tak v lehote vyžadovanej zákonom (§ 15a ods. 2 O.s.p.) a zároveň, aby aj spĺňala obsahové náležitosti (§ 15a ods. 3 O.s.p.), na podklade ktorých súd dospeje k záveru o ďalšom procesnom postupe so vznesenou námietkou zaujatosti. Nedodržanie lehoty na podanie námietky alebo obsahových náležitostí vznesenej námietky zaujatosti spája Občiansky súdny poriadok (§ 16 ods. 2 O.s.p.) s tým, že súd na nekvalifikovane vznesenú námietku zaujatosti neprihliada.

V prejednávanej veci žalobca vo svojom odvolaní z 9. júla 2010 (č.l. 263 spisu) namietal zaujatosť sudcov odvolacieho súdu, ktorí zrušili v poradí prvý rozsudok súdu prvého stupňa. Dôvodom ich zaujatosti a vylúčenia z ďalšieho rozhodovania vo veci mali byť právne závery vyslovené týmito sudcami v ich rozhodnutí, ktoré žalobca pokladal za nezákonné, neodborné a popierajúce jeho práva. Dovolací súd po preskúmaní obsahu žalobcovej námietky zaujatosti dospel k záveru, že neobsahuje náležitosť predpísanú zákonom – vymedzenie okamihu, kedy sa dovolateľ o namietanom dôvode zaujatosti dozvedel, preto dospel k záveru, že odvolací súd postupoval správne, ak na jeho námietku zaujatosti z 9. júla 2010 v súlade s § 15a ods. 3 O.s.p. neprihliadal. Iné právne dôvody, ktoré uviedol odvolací súd na zdôvodnenie jeho záveru o neprihliadnutí na predmetnú námietku, nič nemenia na správnosti postupu odvolacieho súdu. Postupom odvolacieho súdu, ktorý bol v súlade v § 15a ods. 3 O.s.p. preto nedošlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Len na okraj dovolací súd dodáva, že na podklade obsahu sa možno domnievať, že žalobca sa o právnom posúdení veci, ktoré podľa jeho názoru zakladá pochybnosti o nezaujatosti namietaných sudcov dozvedel najneskôr v deň doručenia rozhodnutia (5. februára 2010) a námietku zaujatosti vzniesol až podaním z 9. júla 2010, teda tiež po uplynutí lehoty na vznesenie námietky zaujatosti podľa § 15a ods. 2 O.s.p.

Dovolateľ ďalej prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 237 písm. g/ O.s.p., pretože vo veci rozhodovala sudkyňa JUDr. J. B., ktorá mala byť podľa jeho

názoru z konania a rozhodovania veci vylúčená pre nezákonné a neodborné právne posúdenie veci v poradí v prvom zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, nebráni dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 písm. g/ O.s.p., posúdiť túto otázku samostatne (R 59/1997).

Najvyšší súd Slovenskej republiky zo spisu nezistil žiadne také skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť pochybnosť o nezaujatosti sudkyne JUDr. J. B. v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p. Dôvodom pre vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí, nie je bez ďalšieho samotné právne posúdenie vecí, hoci sa aj neskôr ukázalo ako nesprávne. Pochybenia v správnosti právneho posúdenia príslušného prípadu sa odstraňujú prostredníctvom či už riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov, ale nie procesnou námietkou zaujatosti konajúceho sudcu. Nesprávne právne posúdenie vecí sudcom bez ďalšieho nesvedčí o zaujatosti a ani nevzbudzuje pochybnosti o nestrannosti sudcu alebo členov senátu či už k predmetu konania alebo účastníkom konania, prípadne ich zástupcom. So zreteľom na uvedené preto prípustnosť dovolania žalobcu z § 237 písm. g/ O.s.p. nevyplýva.

Žalobca ďalej v dovolaní uplatnil ďalšie dovolacie dôvody, t.j. že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení vecí (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že oba vyššie uvedené dovolacie dôvody sú síce relevantnými dovolacími dôvodmi, ale tieto dôvody sami osebe prípustnosť dovolania žalobcu nezakladajú. Otázkou opodstatnenosti uvedených dovolacích dôvodov sa dovolací súd môže zaoberať, iba ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 236 ods. 1 O.s.p.) a v danom prípade prípustnosť dovolania žalobcu proti rozsudku odvolacieho súdu nevyplýva ani z § 238 O.s.p. a ani z § 237 O.s.p.

Keďže prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť z ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. ani z § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol jeho dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom dôvody odmietnutia dovolania (procesná neprípustnosť) sa dovolací súd nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na ich priznanie (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

**V Bratislave 21. júla 2014**

**JUDr. Daniela Sučanská, v.r.**  
**predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková